

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡ/ΚΗ Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ
Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Ερμούπολη: 11/6/2020
Αριθ. Πρωτ.: 4857

Ταχ. Δ/ση: Ι. Ράλλη 6
Ταχ. Κώδικας: 84100 Σύρο
Πληροφορίες:
Χρυσάννα Διαμαντή
Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων
Τηλέφωνο: 22810-79354
FAX: 22810-79229
E-mail: schdraseis@dipe.kyk.sch.gr

ΠΡΟΣ: 1. Δ/ντές και Δ/ντριες Δημοτικών Σχολείων και Προϊστάμενες Νηπιαγωγείων Δ.Π.Ε. Κυκλάδων
2. Όλους τους/τις εκπαιδευτικούς, Δημοσίων και Ιδιωτικών σχολείων Δ.Π.Ε. Κυκλάδων (διαμέσου Σχολικών μοναδων)
ΚΟΙΝ: 1.Διεύθυνση Υποστήριξης Προγραμμάτων και Εκπαίδευσης για την Αειφορία, Τμήμα Α' Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία
2.Περιφερειακή Διεύθυνση Δ/ση Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης Ν. Αιγαίου
3.κ.κ. Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου 1^{ου} ΠΕΚΕΣ

ΘΕΜΑ: Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε δράση ευαισθητοποίησης για το Περιβάλλον και την Αειφορία με θέμα «Όχι πλαστικά στη θάλασσά μου»

Οι Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης: Α', Β, Γ', Δ' Αθήνας, Δυτ. Αττικής, Δυτ. Θεσσαλονίκης, Ανατ. Θεσσαλονίκης, Κυκλάδων, Πέλλας και Δωδεκανήσου και οι Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: Β', Γ' Αθήνας, Πειραιά, Ανατολικής Θεσσαλονίκης, Αχαΐας, Ημαθίας, Έβρου, Μαγνησίας, Ρεθύμνου, Χανίων, Χίου και Κυκλάδων, δια των Υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Σχολικών Δραστηριοτήτων, προτείνουν μια κοινή δράση στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος στις 5 Ιουνίου και της Παγκόσμιας Ημέρας Ωκεανών στις 8 Ιουνίου, όπου **εκπαιδευτικοί, μαθητές, γονείς και η ευρύτερη τοπική κοινωνία** προτείνουν, υιοθετούν και δημοσιοποιούν δράσεις με θέμα:

«Όχι πλαστικά στη θάλασσά μου»

εκφράζοντας με αυτόν τον τρόπο την ανησυχία τους στις δραματικές παγκόσμιες επιπτώσεις των πλαστικών αποβλήτων στη θάλασσα, με αποτέλεσμα την επιβάρυνση του περιβάλλοντος και της υγείας μας.

Η δράση συνεχίζεται για 2η συνεχή χρονιά, για τις Δ.Δ.Ε Β' και Γ' Αθήνας, κατόπιν της επιτυχούς εφαρμογής της κατά το σχολικό έτος 2018-19.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΕ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ:

Έχουμε ήδη όλοι παρατηρήσει εικόνες με πλαστικά γάντια και μάσκες πεταμένα στα πεζοδρόμια και στους δρόμους - τα οποία καταλήγουν με την επίδραση των ανέμων στη θάλασσα. Η ρύπανση από πλαστικά μιας χρήσης αποτελεί μια από τις συνέπειες της πανδημίας COVID19, λόγω της ανεξέλεγκτης απόρριψης γαντιών και αντικειμένων μιας χρήσης, καθαριστικών και μίνι πλαστικών αντισηπτικών κ.λπ. Η πανδημία μας υπερέτνισε ότι η υγεία είναι το πιο σημαντικό αγαθό και είναι συστημικό, δεν είναι ατομικό. Υγιής ανθρωπότητα μπορεί να υπάρξει μόνο σε υγιή πλανήτη.

Παραγωγή πλαστικού και ρύπανση από πλαστικό

- Η παραγωγή πλαστικού έχει πολλαπλασιαστεί κατά 20 φορές τα τελευταία 50 χρόνια σύμφωνα με το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ.
- Η ανάπτυξη πλαστικών μιας χρήσης και η μαζική χρήση πλαστικών συσκευασιών και φιαλών δημιουργούν ένα σημαντικό περιβαλλοντικό πρόβλημα. Την τελευταία δεκαετία, έχουν παραχθεί περισσότερα πλαστικά από ό,τι τα προηγούμενα 100 χρόνια.
- Το ήμισυ του χρησιμοποιούμενου πλαστικού είναι μιας χρήσης κατά τον ΟΗΕ. Λίγα λεπτά χρήσης ενάντια σε εκατοντάδες χρόνια παρουσίας στη φύση.
- Σύμφωνα με το Υπουργείο Περιβάλλοντος της Γαλλίας, μια μέση πλαστική σακούλα χρησιμοποιείται μόνο για 20 λεπτά. Η ίδια σακούλα χρειάζεται από έναν μέχρι και τέσσερις αιώνες για να εξαφανιστεί.

Ρύπανση και επιπτώσεις στα οικοσυστήματα

- Η πλαστική ρύπανση έχει φτάσει σε ανησυχητικές διαστάσεις, ενώ κάθε χρόνο τουλάχιστον 8 εκατομμύρια τόνοι πλαστικού καταλήγουν στους ωκεανούς (ΟΗΕ). Μόλις βρεθούν στον ωκεανό, είναι πολύ δύσκολο ή αδύνατο να καθαριστούν αυτά τα απόβλητα. Επιπλέον σε όλους τους ωκεανούς του κόσμου, από τις πολικές περιοχές έως τον ισημερινό.
- Σχεδόν το 80% όλων των αποβλήτων στους ωκεανούς μας είναι πλαστικά απόβλητα – (ΟΗΕ).
- Τα πλαστικά απόβλητα σκοτώνουν περισσότερα από ένα εκατομμύριο θαλασσοπούλια και περισσότερα από 100.000 θαλάσσια θηλαστικά κάθε χρόνο (UNESCO).
- Μεταξύ 60% και 80% των θαλάσσιων αποβλήτων είναι χερσαία (τα υπόλοιπα προέρχονται κυρίως από τον κλάδο της αλιείας). Τα πιο κοινά θαλάσσια απορρίμματα είναι πλαστικά και συνθετικά υλικά που έχουν καταστροφικές επιπτώσεις στη θαλάσσια ζωή και στα θαλάσσια πτηνά.
- Μέχρι το 2050, θα υπάρχουν περισσότερα πλαστικά από τα ψάρια στους ωκεανούς μας (Ίδρυμα Ellen MacArthur).
- Στην Κορσική, υπάρχουν περισσότερα μικροπλαστικά στη θάλασσα από ό,τι πλαγκτόν (Documentaire Plastic partout), (Arte).

Οι επιπτώσεις στην υγεία

- Πολλά πλαστικά περιέχουν φθαλικές ενώσεις (DEHP) και μία οργανική χημική ένωση, η οποία κυρίως χρησιμοποιείται ως πρόσθετο με άλλα χημικά για την παρασκευή πολυκαρβονικών πλαστικών (PC) (BPA). Τα τρόφιμα ή τα ποτά που αποθηκεύονται σε αυτά τα πλαστικά μπορούν να μολυνθούν από αυτές τις χημικές ουσίες. Έτσι, μια πρόσφατη μελέτη (Environmental Science and Pollution Research) έδειξε ότι το νερό που αποθηκεύεται σε πλαστικά μπουκάλια περιέχει δύο φορές περισσότερες ορμόνες (αρσενικές ή θηλυκές) από αυτό που αποθηκεύεται σε γυάλινες φιάλες ή το νερό της βρύσης.
- Εάν τα τρόφιμα θερμαίνονται μέσα σε πλαστικά δοχεία, αυτές οι ουσίες μεταφέρονται επίσης στα τρόφιμα και στο σώμα μας. Αυτές οι ουσίες είναι δυνητικά επιβλαβείς για τις ανθρώπινες ορμόνες, τα αναπαραγωγικά συστήματα και επηρεάζουν την ανάπτυξη των παιδιών.

Η Ανακύκλωση και τα όριά της

- Το ποσοστό ανακύκλωσης πλαστικών προϊόντων ανέρχεται μόλις στο 21% στη Γαλλία (Ademe) (υπολογίζεται σε λιγότερο από 10% στον κόσμο). Το πλαστικό είναι δύσκολο να ανακυκλωθεί **και δεν μπορεί να ανακυκλώνεται απεριόριστα.**

- Εκτιμάται ότι το 9% του πλαστικού που παράγεται παγκοσμίως ανακυκλώνεται, το 12% καίγεται και το 75% είναι θαμμένο υπόγεια ή διάσπαρτα στη φύση δημιουργώντας σημαντική ρύπανση.

Βιοδιασπώμενες, λιπασματοποιήσιμες σακούλες

- Υπάρχουν ασφαλώς πλαστικές σακούλες που είναι βιοδιασπώμενες, οι οποίες είναι κατασκευασμένες από φυτικό άμυλο. Ωστόσο, σύμφωνα με μια αυστραλο-γερμανική μελέτη που δημοσιεύτηκε το 2011, μόνο 3% έως 10% των συστατικών αυτών των σακουλών διασπώνται στο νερό, ενώ τα υπόλοιπα γίνονται πιθανά γεύματα για τα θαλάσσια ζώα. Αυτά τα πλαστικά που παρουσιάζονται ως λύσεις για την πλαστική ρύπανση προκαλούν σύγχυση στον καταναλωτή, γιατί πολλές φορές δεν γνωρίζει αν η σακούλα που χρησιμοποιεί είναι βιοδιασπώμενη ή απλά φωτοδιασπώμενη, η οποία διασπώμενη δίνει μικροπλαστικά που μπαίνουν στην τροφική αλυσίδα.

Η ΔΡΑΣΗ :

1ο ΣΤΑΔΙΟ: Παρατηρώ και αλλάζω τις συνήθειές μου για 15 συνεχόμενες μέρες, τις οποίες εντάσσω σιγά σιγά στην καθημερινότητά μου.

2ο ΣΤΑΔΙΟ: Προτείνω και σε άλλα άτομα τις μικρές αλλαγές στις συνήθειές μας που αν όλοι τις εντάξουμε στην καθημερινότητά μας μπορούμε να επιφέρουμε σημαντικά αποτελέσματα.

3ο ΣΤΑΔΙΟ: Συνεχίζω να δρω υπεύθυνα στις διακοπές μου και σε κάθε επίσκεψή μου στη θάλασσα:

- Θυμάμαι τι μπορώ να πάρω μαζί μου για να μην αναγκαστώ να δημιουργήσω και άλλο πλαστικό σκουπίδι όσο παραμείνω στην παραλία (πχ. το δικό μου παγούρι με νερό κ.λπ.)
- Ευχαριστώ και καθαρίζω με τους γονείς ή τους φίλους μου το μικρό κομμάτι παραλίας που μας φιλοξενεί. Ανακυκλώνω ό,τι μπορώ.
- Δημιουργώ με τις νέες μου συνήθειες τη νέα “τάση” για το καλοκαίρι του 2020! Αναρτώ τις φωτογραφίες από κάθε δράση στο κοινωνικό δίκτυο Facebook και στη δημόσια ομάδα ΟΧΙ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΜΟΥ
https://www.facebook.com/groups/883120098764724/?hc_location=group
- Κοινοποιώ στο <https://padlet.com/iodinou/xsxxjc9tzizq3z70g>

ΠΟΙΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ:

Μπορούμε να συμμετέχουμε μεμονωμένα ή συλλογικά: Μαθητικές περιβαλλοντικές ομάδες, καταναλωτές, αθλητικές ενώσεις, εταιρείες, τοπικές κοινότητες, παιδιά, λάτρεις της θάλασσας.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΥΜΕ:

- Συμμετέχουμε επιλέγοντας να υιοθετήσουμε μία, πολλές ή όλες τις μικρές δράσεις που προτείνονται:
- Μέγιστη αποφυγή πλαστικού μίας χρήσης (πλαστικό κύπελλο, πλαστικά μαχαιροπίρουνα, πλαστικά καλαμάκια κ.α.)
- Παίρνουμε μαζί μας ένα παγούρι αλουμινίου, ένα φλιτζάνι, ένα γυάλινο μπουκάλι που μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί, μαχαιροπίρουνα στη δουλειά ή στο σχολείο.
- Αποφεύγουμε γενικότερα την χρήση πλαστικής σακούλας και σε περίπτωση που δεν έχουμε μαζί μας επαναχρησιμοποιούμενη, επιλέγουμε βιοδιασπώμενη (πάνω στη σακούλα αναγράφεται ότι είναι από άμυλο).

- Το γνωστοποιούμε στα κοινωνικά μας δίκτυα, διαδίδουμε με οπτικά στοιχεία την δράση μας και προσκαλούμε τις επαφές μας να συμμετάσχουν.
- Συμμετέχουμε στο padlet <https://padlet.com/iodinou/xsxxjc9tziq3z70g>. Εκεί μπορούν οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές/μαθήτριες/περιβαλλοντικές ομάδες κ.λπ. να δημοσιεύσουν τις δράσεις τους, να σχολιάσουν δράσεις άλλων, να δουν καλές πρακτικές, να ξεκινήσουν συνεργασίες, κ.λπ.
- Αναρτούμε τις δράσεις και τις προτάσεις μας στη δημόσια ομάδα Facebook ΟΧΙ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΜΟΥ https://www.facebook.com/groups/883120098764724/?hc_location=group

ΠΟΤΕ:

Με αφετηρία την 8η Ιουνίου Παγκόσμια Ημέρα των Ωκεανών, ή οποιαδήποτε ημέρα μέχρι τις 12/06/2020, σύμφωνα με την Αρ. Πρωτ.: Φ13/ 68892 /Δ7 /5-6-2020 εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ, με την οποία προτείνεται η υλοποίηση δράσεων για το περιβάλλον, ακολουθούμε την **15θήμερη Agenda:**

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ	
1^η ημέρα: Δε χρησιμοποιώ πλαστικά μαχαιροπήρουνα και πιάτα.	8^η ημέρα: Χρησιμοποιώ σαπούνι ή σαμπουάν σε στερεή μορφή - πλάκα και λέω αντί στο πλαστικό στο μπάνιο μου.
2^η ημέρα: Στο χυμό, στον καφέ ή στο αναψυκτικό δεν ξεχνώ: Χωρίς (πλαστικό) καλαμάκι σας παρακαλώ !	9η ημέρα: Και αν έφτιαχνα μόνος/η τα οικιακά μου απορρυπαντικά, σαπούνια...
3^η ημέρα: Έχω μαζί μου την επαναχρησιμοποιούμενη τσάντα για τα ψώνια μου.	10η ημέρα: Αρχίζω την εβδομάδα στη δουλειά με το ποτήρι, το φλιτζάνι και ό,τι άλλο χρειάζομαι επαναχρησιμοποιούμενο.
4^η ημέρα: Αποφεύγω όλα τα συσκευασμένα προϊόντα και φρούτα ή λαχανικά σε πλαστικές συσκευασίες. Προτιμώ να αγοράζω προϊόντα χύμα.	11η ημέρα: Στο σχολείο, στη δουλειά, στον περίπατο, στη βόλτα, πάντα με το παγουράκι μου για το νερό, αποφεύγοντας τις πλαστικές συσκευασίες νερού.
5^η ημέρα: Ετοιμάζω το κολατσιό μου στο επαναχρησιμοποιούμενο σκεύος μου και αποφεύγω τις πλαστικές διαφάνειες ή σακούλες μιας χρήσης.	12η ημέρα: Αγοράζω ρούχα από φυτικές ίνες για να αποφύγω την διασπορά των πλαστικών ινών στο νερό.
6η ημέρα: Παρατηρώ εάν υπάρχει σήμανση Ecosup, στα ποτήρια ή στις συσκευασίες που καταναλώνω στις εξόδους ή στα ψώνια μου.	13η ημέρα: Αποφεύγω αγορές από το διαδίκτυο, εκτός εάν πρόκειται για εξαιρετικά μεγάλη ανάγκη, π.χ. πανδημία, γιατί συχνά οι συσκευασίες των προϊόντων αποτελούνται από πολύ πλαστικό.
7η ημέρα: Αποφεύγω τις μικρές ατομικές συσκευασίες (βούτυρο, μέλι, μαρμελάδα κ.λπ.)	14η ημέρα: Έχω ήδη μειώσει το πλαστικό που καταναλώνω και ό,τι χρησιμοποιώ το ξεχωρίζω για ανακύκλωση.
	15η ημέρα: ...σας αφήνουμε να αυτοσχεδιάσετε και να μας προτείνετε ιδέες!

ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

- [No plastic challenge](#)
- [UNESCO: Facts and figures on marine pollution](#)
- [ONU: The No Plastic Challenge 2020](#)
- [Plastic partout ARTE \(video\)](#)
- [Ellen MacArthur Foundation launches New Plastics Economy Global Commitment to eliminate plastic waste at source](#)
- [Τι υλικά ανακυκλώνουμε](#)
- [Ερωτήσεις και απαντήσεις για την ανακύκλωση:](#)
- <https://aclcf.squarespace.com/environment>
- <http://www.wwf.gr/images/pdfs/med-plastic-report.pdf>

Η Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων, Χρυσάνα Διαμαντή.

Η Αναπληρώτρια Διευθύντρια Πρωτοβάθμιας
Εκπαίδευσης Κυκλάδων

Άννα Ρέππα